

СИЛАБУС

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Освітньо-наукова програма: «Психологія»

Рік навчання: 2

Кількість кредитів: 3

Мова викладання: українська

Викладачі: д.пед.н., професор **Цокур Ольга Степанівна**,
к.пед.н., доцент **Вейланде Лілія Вольдемар-Вікторівна**

Кафедра: педагогіки
Контактна інформація: 0987514045 (вайбер); scokur@ukr.net

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна спрямована на теоретичну підготовку здобувачів ступеня доктора філософії до здійснення дидактичної, науково-методичної, організаційно-педагогічної та інноваційно-педагогічної діяльності у вищій школі. Завданнями дисципліни є: розкриття сутності основних теоретичних концепцій і методологічних підходів, категорій і понять, закономірностей та принципів навчання і виховання студентів закладу вищої освіти; забезпечення практичним оволодінням здобувачами ступеня доктора філософії традиційних й інноваційних методів, форм та технологій навчання й виховання студентів; розкриття теоретичних підходів й забезпечення опанування здобувачами ступеня доктора філософії провідних стратегій.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі психології, в тому числі професійної та/або дослідницько інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних психологічних знань та/або професійної практики.

Загальні та спеціальні компетентності

ЗК 3. Здатність планувати і здійснювати комплексні самостійні дослідження на основі системного наукового світогляду із застосуванням сучасних інформаційноцифрових та комунікаційних технологій.

СК 2. Здатність критично оцінювати результати науководослідної роботи, визначати перспективи подальших наукових розвідок із дотриманням належної академічної та професійної доброчесності.

СК 7. Здатність організувати та реалізувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

ПРН 4. Проектувати, оптимізувати та оцінювати якість освітнього процесу та освітнього середовища. Інноваціювати та вдосконалювати програми навчальних психологічних дисциплін.

ПРН 7. Використовувати сучасні методи пізнання, аналізувати сучасну наукову картину світу, відрізнити наукове знання від поза наукового, визначати фактори, що впливають на розвиток науки.

ПРН 12. Критично осмислювати види та форми науково-дослідної роботи, вимоги та структуру публікації наукових результатів, аналізувати результати досліджень та самостійно інтерпретувати результати емпіричних даних психологічного дослідження.

ПРН 14. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел на основі сучасних методологій наукової діяльності з використанням інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій. **ПРН 15.** Критично і системно оцінювати результати науково-дослідної роботи, визначати перспективи подальших наукових розвідок.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Результати навчання	Завдання
1. Предмет, завдання і соціальна місія педагогіки вищої школи. Основи наукових досліджень у галузі педагогіки вищої школи	Знати та розуміти предмет і завдання педагогіки вищої школи її місце в системі педагогічних наук, та її роль у процесі євроінтеграції і модернізації вищої освіти: знати категорії педагогіки вищої школи: професійне виховання, вища освіта, навчання впродовж дослідження, формування і розвиток особистості студента як суб'єкта навчання та майбутнього фахівця, освітній процес, професійне самовиховання. Знати і розуміти методологію наукового педагогічного дослідження; знати сутність поняття «методологія», «методологія педагогіки вищої школи», етапи наукового педагогічного дослідження; розуміти принципи наукового педагогічного дослідження, принцип цілісного вивчення педагогічного явища чи процесу.	Питання, завдання, кейси, презентації
2. Історія і тенденції розвитку вищої освіти	Знати і розуміти історію і тенденції розвитку вищої освіти, зокрема, виникнення університетів в Європі в епоху середньовіччя, модель «Підприємницького університету», модель «Академічного університету», «Корпоративні університети», модель «Регіонального університетського комплексу», модель «Відкритого університету»; розуміти	Питання, завдання, кейси, презентації
	переваги і недоліки організації освітнього і наукового процесу у різних моделях організації університетської освіти; знати систему вищої освіти в зарубіжних країнах: США, Великобританії, Німеччині, Франції, Італії та ін.	
3. Специфіка організації процесу навчання у вищій школі.	Знати та розуміти таку галузь педагогіки вищої школи, як дидактика; сутність процесу навчання у вищій школі, його структура і функції, обопільний характер процесу навчання та психолого-педагогічні основи навчально-пізнавальної діяльності студентів; знати специфічні особливості сучасного процесу навчання у вищому навчальному закладі, дидактичні моделі змісту вищої освіти та види навчання; знати зміст стандартизації і гуманізації навчання у вищій школі.	Питання, завдання, кейси, презентації
4. Специфіка організації процесу виховання у вищій школі	Знати та розуміти поняття виховання, професіоналізації і соціалізації студентів; розуміти мету і провідні завдання національного виховання студентів у вищому навчальному закладі, основні напрями виховання студентів у процесі навчання та позанавчальній діяльності вишу; розуміти позааудиторну виховну роботу студентів, студентське самоврядування і його роль у вдосконаленні виховної і культурно-дозвілєвої діяльності студентів.	Питання, завдання, кейси, презентації

<p>5. Концептуальні засади педагогічного менеджменту у вищій школі</p>	<p>Знати та розуміти провідні напрями й головні завдання діяльності вищого навчального закладу, правовий статус вищого навчального закладу у сфері вищої освіти й науково-освітніх послуг; знати рівні акредитації вищих навчальних закладів в Україні та типи вищих навчальних закладів; розуміти теорію і практику педагогічного менеджменту у системі вищої освіти, а також принципи, структуру і специфіку педагогічного менеджменту у класичному університеті.</p>	<p>Питання, завдання, кейси, презентації</p>
<p>6. Інновації в системі вищої освіти</p>	<p>Знати та розуміти сутність інноватики у вищій школі. Шляхи оновлення, реформування й модернізації системи вищої освіти в Україні. Поняття інноваційної педагогічної діяльності викладача як суб'єкта дидактичної культури. Чинники формування готовності майбутніх викладачів до інноваційної педагогічної діяльності у вищій школі.</p>	<p>Питання, завдання, кейси, презентації</p>

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України: Історія. Теорія: Підручник для студентів, аспірантів та молодих викладачів вищих навчальних закладів. К.: Либідь, 1998. 554 с.
2. Барановська Л.В. Педагогіка та психологія вищої: школи:навч.посб. К.: НАУ, 2015. 240с.
3. Вейланде Л.В.-В. Педагогіка і психологія вищої школи. Практикум. О.: ОНУ, 2018. 122 с. Ел. вер.
4. Кнодель Л. В. Педагогіка вищої школи : посіб. для магістрів. К.: Вид. Паливода А.В., 2008. 136 с.
5. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. К.: Знання, 2005. 486с.
6. Кудіна В.В., Соловей М.І., Спіцин Є.С. Педагогіки вищої школи. К.: Ленвіт, 2007.

7. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
8. Цокур О.С. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / під ред. З.Н. Курлянд. 3 вид. К.: Знання, 2009. Р. 1.3.1-1.3.5; 4.4. С. 127-158; С. 256-274.
9. Шарипов Ф.В. Педагогика и психология высшей школы: учеб. пособие. М.: Логос, 2012. 448 с.
10. Щоденник з науково-педагогічної (асистентської) практики /Упор. О.С.Цокур. Одеса, 2018. 30 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Формою контролю - **залік**.

Загальна максимальна кількість балів – 100, в тому числі:

поточний та періодичний контроль – 80 балів;

індивідуальне самостійне завдання (ІНДЗ) – 20 балів.

Розподіл балів за темами, вимоги до ІНДЗ та критерії оцінювання містяться у робочій програмі дисципліни (стор. 12-13).

Нарахування бонусних балів не передбачається.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10%). Обов'язкова присутність студентів на модульному та підсумковому контролі. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: регламентується [Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова](#) (наказ №87-02 від 08.07.2021 р.).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин в окремих випадках за погодженням з деканатом і керівником курсу навчання може відбуватися дистанційно.